

ČESKÁ REPUBLIKA
USNESENÍ
Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v plénu složeném z předsedy Pavla Rychetského a soudců Stanislava Balíka, Vlasty Formánkové, Pavla Holländera, Ivany Janů, Vladimíra Kůrky, Dagmar Lastovecké, Jiřího Muchy, Jana Musila, Jiřího Nykodýma, Miloslava Výborného a Michaely Židlické o návrhu **Ing. Jiřího Kesnera**, advokátem nezastoupeného, směřujícímu proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 23. 11. 2012 č. j. MV-108487-8/VS-2012 a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2012 č. j. Vol 6/2012-28, za účasti Nejvyššího správního soudu a Ministerstva vnitra jako účastníků řízení takto:

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění:

1. Podáním doručeným Ústavnímu soudu dne 18. 12. 2012, označeným jako ústavní stížnost ve věci registrace, stěžovatel navrhl zrušit v záhlaví specifikovaná rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR a Nejvyššího správního soudu. Ministerstvo vnitra napadeným rozhodnutím odmítlo kandidátní listinu stěžovatele jakožto kandidáta na funkci prezidenta republiky, neboť nebyly splněny podmínky vyžadované zákonem č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o volbě prezidenta republiky“). Konkrétně stěžovatel ke kandidátní listině nepřipojil petici podepsanou alespoň 50 000 občany oprávněnými volit prezidenta republiky, jak to vyžaduje § 25 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky. Stěžovatel s rozhodnutím správního orgánu nesouhlasil a u Nejvyššího správního soudu se domáhal vydání usnesení, jímž by uložil povinnost kandidátní listinu registrovat. Nejvyšší správní soud po zvážení námitek stěžovatele stran výkladových nejasností § 25 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky, porušení principu tajnosti volby a aplikace nesprávného právního předpisu na jím předloženou petici návrh zamítl.

2. Stěžovatel považuje obě rozhodnutí za chybná a cítí se jimi dotčen na svých základních právech. Na prvním místě uvádí právo petiční, chráněné čl. 18 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Tvrdí, že Ministerstvu vnitra předložil dne 26. 9. 2012, tedy ještě před účinností zákona o volbě prezidenta republiky, petici, která měla být vyřízena dle zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním. Kandidátní listina stěžovatele byla součástí této petice a nikoliv naopak. Zákon o volbě prezidenta republiky aktivoval jiný způsob, kdy ke kandidátním listinám bylo nutno přiložit petice splňující zvláštní náležitost bez možnosti pouze doplnit petici původní. Stěžovatel proto musel čekat, jak bude vyhodnocena jeho petice dle petičního zákona. Takové hodnocení však Ministerstvo vnitra neučinilo a rovnou odmítlo registraci kandidátní listiny. V rozporu s čl. 3 odst. 3 Listiny tak byla stěžovateli způsobena újma při uplatňování jeho základních práv. Nejvyšší správní soud mu pak upřel ochranu, ačkoliv tak ukládá čl. 4 Ústavy ČR. Konkrétně mu vytýká, že nedbal na princip tajnosti volby obsažený ve čl. 21 odst. 3 Listiny, když argumentaci stěžovatele v tomto směru odbyl konstatováním o akademické spekulaci. Závěrem stěžovatel namítá zásah do práva na přístup k veřejným funkcím chráněného čl. 21 odst. 4 Listiny, a to „...ne ve smyslu kladení podmínek dle zákona o volbě prezidenta republiky, ale nedodržením principu rovnosti vyjádřené argumentem, že stejné nesmí být posuzováno libovolně nestejně, avšak zároveň nestejně nesmí být posuzováno libovolně stejně.“

3. Rozhodnutím ze dne 30. 10. 2012, č. Org. 49/12, o atrahování působnosti, si plénum Ústavního soudu podle § 11 odst. 2 písm. k) zákona o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), vyhradilo rozhodovat mimo jiné o ústavních stížnostech proti rozhodnutím správního soudu ve věcech registrace (§ 89 soudního řádu správního), jde-li o volby do Parlamentu nebo o volbu prezidenta republiky. Toto organizační rozhodnutí dopadá i na případ nyní posuzované ústavní stížnosti; projednalo ji a rozhodlo o ní plénum Ústavního soudu.

4. Ustanovení § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu vymezuje kategorii zjevně neopodstatněných návrhů. To dává Ústavnímu soudu v zájmu racionality a efektivity jeho řízení pravomoc posoudit „přijatelnost“ návrhu před tím, než dospěje k závěru, že o něm rozhodne meritorně nálezem. Jde o specifickou a relativně samostatnou část řízení, která nedostává charakter řízení kontradiktorního. To je také případ návrhu nyní přezkoumávaného.

5. Stěžovatel usiloval o možnost ucházet se ve volbách o funkci prezidenta republiky. Základní parametry navrhování kandidátů na tuto funkci stanoví s účinností od 1. 10. 2012 čl. 56 odst. 5 Ústavy České republiky, vložený ústavním zákonem č. 71/2012 Sb., tak, že navrhovat kandidáta je oprávněn každý občan České republiky, který dosáhl věku 18 let, podpoří-li jeho návrh petice podepsaná nejméně 50 000 občany České republiky oprávněnými volit prezidenta republiky. Současně je oprávněno navrhovat kandidáta nejméně dvacet poslanců nebo nejméně deset senátorů. Podrobnosti navrhování kandidátů stanoví dle čl. 58 Ústavy ČR republiky zákon. Zákon o volbě prezidenta republiky v § 25 odst. 3 stanoví: *„Podává-li kandidátní listinu navrhující občan, připojí petici podepsanou alespoň 50 000 občany oprávněnými volit prezidenta republiky. Součástí petice jsou očíslované podpisové archy. V záhlaví petice a na každém jejím očíslovaném podpisovém archu se uvede skutečnost, že petice je určena na podporu kandidatury kandidáta na volbu prezidenta, jeho jméno a příjmení, rok narození a rok konání volby prezidenta. Každý občan, podporující kandidaturu kandidáta, uvede na podpisový arch své jméno, příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu a připojí vlastnoruční podpis.“*

6. Stěžovatel podal svou kandidátní listinu sám, uvedený požadavek na ni tedy dopadá. Podmínka kvalifikované podpory kandidatury je jednoznačná, není zapotřebí žádných sofistických interpretací k ozřejmění toho, co zakotvením daného ustanovení ústavodárce mínil. Z napadeného rozhodnutí Ministerstva vnitra vyplývá, že stěžovatel s kandidátní listinou spojil sedmnáct petičních archů s celkem čtyřiapadesáti podpisy občanů. Tuto skutečnost stěžovatel ani nijak nezpochybňuje. Dokonce ani nenabízí alternativní výklad předmětného ustanovení, jak to učinil v řízení před Nejvyšším správním soudem (petice s podpisy občanů s příjmy nad 50 000 Kč apod.). Návrh staví na tvrzení, že nepodal kandidátní listinu s peticí, ale petici (dle petičního zákona), jejíž přílohou byla kandidátní listina. To je sice svérázný postoj, nicméně jde zcela mimo rámec citovaných pravidel kandidatury. Absurdnost této stěžovatelem prezentované konstrukce je natolik evidentní, že ani není potřeba ji argumentačně vyvracet a Ústavní soud má vůbec pochybnost, zda je stěžovatelem míněna vážně. Každopádně ze stěžovatelem připojených listin vyplývá, že Ministerstvo vnitra jej hned v oznámení (datovaném dnem 10. 10. 2012) o zahájení řízení o registraci kandidátní listiny upozornilo, co je podle zákona o volbě prezidenta republiky třeba ke kandidátní listině doložit (volební účet, petice s minimálním množstvím podporovatelů). Stěžovatel svou reakci (ze dne 16. 10. 2012) na přípis uvedl tím, že „doplňuje kandidátní listinu“ a proti tomu, jak si jeho podání Ministerstvo vnitra vyložilo a podle jakého právního předpisu postupuje, nevznesl jedinou výhradu. Ministerstvo vnitra tedy zcela přirozeně podání stěžovatele jako iniciativu podle petičního zákona nevyhodnotilo, a pokud mu to stěžovatel najednou vyčítá, je to spíše projevem jeho argumentační nouze. Krom toho k poněkud jinak formulované námitce (totiž že petice podaná před účinností zákona

o volbě prezidenta republiky nemusela mít jím požadované zvláštní náležitosti) vyložil rozdíl mezi peticí dle zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním, a peticí dle zákona o volbě prezidenta republiky coby vyjádření podpory konkrétnímu kandidátu, v napadeném usnesení Nejvyšší správní soud. Na stejném místě vysvětlil, proč nabytím účinnosti zákona o volbě prezidenta republiky nemohlo dojít ke konvalidaci nedostatků petice odevzdané ještě před jeho účinností. Také tento výklad, na který Ústavní soud pro jednoduchost odkazuje, dokládá, že Ministerstvo vnitra postupovalo správně, když petici, kterou mu stěžovatel předložil spolu se svou kandidátní listinou, poměřovalo kritérii zákona o volbě prezidenta republiky. Zásah do petičního práva stěžovatele je vyloučen.

7. Lze uzavřít, že ze samotné Ústavy České republiky vyplývající podmínka doložení minimální podpory kandidáta splněna nebyla, o tom není pochyb. Z toho důvodu nelze uvažovat ani o zásahu do základního práva ucházet se za rovných podmínek o veřejnou funkci, či že by napadená rozhodnutí porušila některý z principů právního státu.

8. Stejně tak Ústavní soud neshledal, že by právům stěžovatele byla upřena soudní ochrana; jeho návrhem brojícím proti rozhodnutí Ministerstva vnitra se zabýval Nejvyšší správní soud, rozhodl o něm a své rozhodnutí řádně odůvodnil.

9. Zbývá dodat, že Ústavní soud o ústavní stížnosti stěžovatele rozhodl, ačkoliv nebyla po formální stránce prosta vad. Stěžovatel nepodal návrh prostřednictvím advokáta a nedoložil, že jej advokát v řízení zastupuje, jak to zákon v § 30 u všech stěžovatelů – fyzických osob, dokonce včetně advokátů samotných, vyžaduje. Skutečnost, že návrh stěžovatel učinil jako uchazeč o funkci prezidenta republiky, je v tomto směru irelevantní; žádnou kategorii „občanů se speciálním statutem“, kterou stěžovatel konstruuje a pro kterou by advokátní přímus neplatil, zákon nezná. Z důvodů hospodárnosti řízení však Ústavní soud stěžovatele k nápravě nevyzýval, neboť zmocnění advokáta by nemohlo nic změnit na faktu, že stěžovatel ke své kandidátní listině nepřipojil petici s potřebným počtem podpisů. Krom toho se Ústavní soud domnívá, že od stěžovatele, jakožto kandidáta na nejvyšší funkci ve státě, lze očekávat orientaci v právním řádu, a tedy i povědomí o notoricky známé procesní podmínce řízení o ústavní stížnosti.

10. Za tohoto stavu byla ústavní stížnost odmítnuta jako zjevně neopodstatněná podle ustanovení § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu.

P o u č e n í : Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 4. ledna 2013

Pavel Rychetský v. r.
předseda Ústavního soudu